

Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam

Jaarrekening 2019

Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam
Kattenburgerplein 1
1018 KK Amsterdam
Kamer van Koophandelnummer 34259272
RISN nummer 817238621
Toekenning ANBI status 29 mei 2012

Inhoudsopgave:

Bestuursverslag 2019	blz.	2
Balans per 31 december 2019	blz.	4
Staat van baten en lasten over 2019	blz.	5
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019	blz.	6

Bestuursverslag 2019

Het fellowshipsprogramma van Het Scheepvaartmuseum bestaat sinds 2007. Uitgangspunt van het programma is dat het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek door externe onderzoekers naar de collectie van Het Scheepvaartmuseum mogelijk wordt gemaakt en dat de uitkomsten van onderzoek, in de vorm van het vergroten van kennis over de museumcollectie, ten goede komt aan het museum, het publiek en de wetenschap.

In het kalenderjaar 2019 bestonden binnen het fellowshipsprogramma twee onderzoeksbeurzen: het **Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowship** en het **Dr. Ernst Crone Fellowship**.

De twee fellowships richten zich op twee verschillende type onderzoekers; het Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowship is bedoeld voor bij voorkeur recent afgestudeerde academici (master of een vergelijkbare graad) en duurt maximaal zes maanden. Het Dr. Ernst Crone Fellowship richt zich daarentegen op ervaren academici zoals promovendi en postdoc onderzoekers en duurt maximaal een jaar. Het Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowship richt zich nadrukkelijk op de ontwikkeling van jong academisch talent en kan worden beschouwd als een junior fellowship. Het Dr. Ernst Crone Fellowship heeft een duidelijk senior profiel en richt zich op de ontwikkeling als professioneel wetenschappelijk onderzoeker. In de stipendia, die aan de onderzoeksbeurzen zijn gekoppeld, komt dit eveneens tot uitdrukking: de onderzoeksbeurs bedraagt € 4.000 voor een Warnsinck Fellow en € 30.000 voor een Crone Fellow.

Kenniscentrum en fellowships

Het onderzoek van Het Scheepvaartmuseum, gecoördineerd vanuit het Kenniscentrum, sluit aan bij de doelstellingen van het museum voor de periode 2017-2020 om zich te positioneren als kennis- en expertisecentrum. Deze ambitie heeft zich niet beperkt tot het verbeteren van de onderzoeksstructuur binnen de muren van het museum. In 2017 is in samenwerking met het Maritiem Museum Rotterdam en universitaire partners gewerkt aan een degelijke infrastructuur voor maritiem-historisch onderzoek in Nederland. Deze bestond al grotendeels, maar om de samenhang en kwaliteit te verbeteren is gekozen voor een integraal model, waarbij alle fases van het onderzoek een plek hebben en waarbij talentvolle onderzoekers (fellows) voldoende kansen hebben in elke fase van hun wetenschappelijke carrière.

Doelstelling van het Kenniscentrum van Het Scheepvaartmuseum is het stimuleren van maritiem-historisch onderzoek, onder meer door het online beschikbaar stellen en wetenschappelijk verrijken van de collectie-informatie. In een nieuw vastgelegde organisatiestructuur speelt het Kenniscentrum binnen Het Scheepvaartmuseum een grote rol. Senior conservator Jeroen van der Vliet is verantwoordelijk voor het maritiem kenniscentrum en de werving, selectie en begeleiding van de fellows.

In het kalenderjaar 2019 waren drie fellows actief in Het Scheepvaartmuseum: twee Warnsinck Fellows en een Crone Fellow.

Warnsinck Fellow Isaïc Vogelsang richtte zich op het fenomeen van zeventiende-eeuwse admiraalsportretten en deed onderzoek naar schilderijen in museumcollecties in binnen- en buitenland. Vervolgens richtte hij zich specifiek op een persoonsverwisseling op een aantal schilderijen en prenten van Piet Hein (1577-1629) en Joost van Trappen Banckert (1597/99-1647). Daarnaast deed hij onderzoek naar de zwarte man op het portret door de Amsterdamse portretschilder Ferdinand Bol (1616-1680) van luitenant-admiraal Cornelis Tromp (1629-1691) dat in 2018 door Het Scheepvaartmuseum werd aangekocht.

Warnsinck Fellow Romy Beck onderzocht achttiende-eeuwse gelegenheidsglazen met inscripties die betrekking hebben op de Nederlandse walvisvaart. Hiervoor maakte zij een inventarisatie van walvisvaartglazen in collecties in Nederlandse musea en onderzocht zij de productie en verkoop van dergelijke glazen o.a. door de uit Duitsland afkomstige en in Amsterdam gevestigde glaskunstenaar Jacob Sang (ca. 1720-1786). Zij deed verder onderzoek naar de walvisrederijen die de gelegenheidsglazen kochten en naar drinkcultuur aan het einde van de achttiende eeuw.

Erik Odegard, Crone Fellow 2018, rondde zijn onderzoek in de eerste helft van het jaar juist af. Odegard deed uitvoerig herkomst- en bronnenonderzoek naar het manuscript dat ten grondslag lag aan de eerste Nederlandse zeereizen naar Azië aan het einde van de zestiende eeuw.

De onderzoeksresultaten van de drie fellows werden gepresenteerd in verschillende artikelen en in bijdragen aan tentoonstellingscatalogi en het jaarboek van het museum. Alle fellows presenteren hun onderzoek daarnaast tijdens de goed bezochte fellowshipsmiddag op vrijdag 22 februari 2019.

Het bestuur van de Stichting (van tenminste vier leden) bestond in 2019 uit:

- prof.mr. T.R. Ottervanger, voorzitter
- dr. W.M. Witteveen, penningmeester
- drs. V. Carasso, secretaris
- dr. E.M. Jacobs, tot 12 september 2019, opgevolgd door dhr. H. de Bles
- dr. F.C. Henny, tot december 2019, opgevolgd door dhr. R. Visser

De kwaliteitscontrole en de selectie van de fellows is belegd bij een commissie; deze wordt gecontroleerd door het bestuur.

De selectiecommissie (van tenminste drie leden) die het bestuur adviseert over de toekenning van de fellowships bestond in 2019 uit:

- prof.dr. M. van Groesen (hoogleraar Zeegeschiedenis Rijksuniversiteit Leiden)
- dr. M. Eekhout (conservator Stads geschiedenis Dordrechts Museum)
- drs. J. van der Vliet (Senior Conservator/Hoofd Kenniscentrum Het Scheepvaartmuseum)

De onderzoeksbeurzen zijn ondergebracht in het Kenniscentrum van Het Scheepvaartmuseum en worden financieel mede mogelijk gemaakt dankzij een meerjarige financiële bijdrage van de Samenwerkende Maritieme Fondsen, waarvoor het museum de fondsen bijzonder dankbaar is.

De Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum stelt zich jaarlijks garant.

Stichting Het Scheepvaartmuseum neemt de personeelskosten voor haar rekening van de coördinator van het fellowshipsprogramma, een taak die is belegd bij de senior conservator, en van de conservatoren die de individuele fellows inhoudelijk begeleiden bij hun onderzoek.

De afdeling financiën voert de administratie van de Stichting onder verantwoordelijkheid van de penningmeester. De afdeling financiën zet betalingen klaar in het banksysteem, de penningmeester verricht de betalingen.

Vooruitblik

Twaalf jaar na de invoering van het fellowshipsprogramma van Het Scheepvaartmuseum heeft een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden. Daarbij komt dat de Raad voor Cultuur in zijn nieuwste advies over de toekomst van het museaal bestel nadrukkelijk heeft gewezen op het belang van onderzoek naar museumcollecties, o.a. door het instellen van fellowships. Het fellowshipsprogramma van Het Scheepvaartmuseum vervult hierbij een voortrekkersrol.

In de nieuwe koers voor het fellowshipsprogramma voor de komende vijf jaar ligt de nadruk op:

1. uitbreiding van de duur van het Warnsinck Fellowship van 3 naar 6 maanden en uitgebreid met een hogere vergoeding (van € 2.500 naar € 4.000);
2. uitbreiding van het aantal Warnsinck-onderzoeksplaatsen van één naar maximaal vier per jaar: twee fellows starten voortaan in februari en twee starten in het najaar van ieder jaar;
3. grotere verspreiding van de onderzoeksresultaten; met de fellows wordt op het vroegst mogelijke moment al gesproken over de publicatiemogelijkheden en het indienen van een voorstel bij diverse redacties. Fellows worden ook aangemoedigd meer te publiceren dan één artikel in een wetenschappelijk tijdschrift en hun onderzoeksresultaten in meerdere lezingen te presenteren;
4. versterking van het interne programma en meer aandacht voor begeleiding;
5. meerwaarde creëren door het onderzochte object of deelcollectie meer in context te onderzoeken met collecties bij andere musea en instituten;
6. onderzoek naar het instellen van een derde onderzoeksbeurs; een Van de Velde Fellowship bestaande uit een stipendium van maximaal € 10.000 per jaar.

Om bovenstaande ambities voor de komende jaren uit te kunnen voeren zijn voldoende financiële middelen nodig waarvoor in 2019 een aanvraag voor vijfjarige financiering is ingediend bij de Samenwerkende Maritieme Fondsen en de Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum. De eerste aanvraag is gehonoreerd, de tweede nog niet.

Prof.mr. T.R. Ottervanger
Voorzitter

Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam

Balans per 31 december 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>		<u>2019</u>	<u>2018</u>
Vorderingen	€ 6.317	€ 7.132	Eigen vermogen	€ 32.683	€ 25.473
			Vooruit ontvangen bedragen	€ 5.000	€ -
Liquidemiddelen	€ 40.366	€ 18.341	Nog te betalen bedragen	€ 9.000	€ -
	<u>€ 46.683</u>	<u>€ 25.473</u>		<u>€ 46.683</u>	<u>€ 25.473</u>

Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam

Staat van baten en lasten per 31 december 2019

	<u>2019</u>	Begroting <u>2019</u>	<u>2018</u>	Begroting <u>2020</u>
Baten				
Bijdrage Vaderlandsch Fonds	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 6.000
Bijdrage Vereeniging Ned. Hist. Scheepvaart Museum	€ -	€ 10.000	€ -	€ 12.500
Bijdrage VNHSM Fellowship kring	€ 6.317	€ 6.000	€ 7.132	€ -
Bijdrage Directie der Oostersche Handel en Reederijen	€ -	€ -	€ -	€ 2.500
Bijdrage Fonds Dorus Rijkers	€ -	€ -	€ -	€ 4.000
Bijdrage Admiraal van Kinsbergenfonds	€ -	€ -	€ -	€ 2.000
Bijdrage Stichting Ondersteuningsfonds NISS	€ -	€ -	€ -	€ 5.000
Bijdrage Vereeniging de Prins Hendrik Stichting	€ -	€ -	€ -	€ 2.500
Bijdrage diverse Fondsen	€ -	€ -	€ 106	€ 2.500
Rente spaarrekening	€ 0	€ -	€ 0	€ -
Totaal baten	€ 16.317	€ 26.000	€ 17.238	€ 37.000
Lasten				
Dr. Ernst Crone Fellowship	€ -	€ -	€ 30.000	€ 25.000
Warnsinck Fellowship	€ 9.000	€ 16.000	€ 5.000	€ 16.000
Willem van de Velde Fellowship	€ -	€ 10.000	€ -	€ -
Reis -en verblijfkosten Fellows	€ -	€ -	€ -	€ 2.500
Bijeenkomsten fellows	€ -	€ -	€ -	€ -
Bankkosten	€ 108	€ 120	€ 108	€ -
Totaal lasten	€ 9.108	€ 26.120	€ 35.108	€ 43.500
Resultaat	€ 7.210	€ -120	€ -17.870	€ -6.500

Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam

Toelichting op de balans per 31 december 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Vorderingen		
VNHSM Fellowship kring	€ 6.317	€ 7.132
Totaal vorderingen	<u>€ 6.317</u>	<u>€ 7.132</u>
Liquidemiddelen		
Bestuurrekening	€ 22.635	€ 610
Spaarrekening	€ 17.731	€ 17.731
Totaal liquidemiddelen	<u>€ 40.366</u>	<u>€ 18.341</u>
Eigen Vermogen		
Stand per 1 januari	€ 25.473	€ 43.343
Resultaat	€ 7.210	€ -17.870
Stand per 31 december	<u>€ 32.683</u>	<u>€ 25.473</u>
Vooruitontvangen bedragen		
NISS bijdrage 2020	<u>€ 5.000</u>	<u>€ -</u>
Nog te betalen bedragen		
Het Scheepvaartmuseum Fellows 2019	<u>€ 9.000</u>	<u>€ -</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Verplichting 2020

2 Warnsinck fellows starten begin 2020	€ 8.000
2 Warnsinck fellows starten september 2020	€ 8.000
1 Crone fellow start september 2020	€ 25.000
	<u>€ 41.000</u>

Toezeggingen:

	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Vaderlandsch Fonds	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Directie der Oostersche Handel en Reederijen	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Fonds Dorus Rijkers	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Admiraal van Kinsbergenfonds	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Stichting Ondersteuningsfonds NISS	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Vereeniging de Prins Hendrik Stichting	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
VNHSM (nog niet bevestigd)	<u>€ 12.500</u>	<u>€ 12.500</u>	<u>€ 12.500</u>	<u>€ 12.500</u>	<u>€ 12.500</u>
	€ 34.500	€ 34.500	€ 34.500	€ 34.500	€ 34.500

Het is de intentie van de Vereeniging om een nieuwe overeenkomst aan te gaan voor de periode van 5 jaar, waarbij de bijdrage uit de Fellowshipkring zal worden aangevuld tot een bedrag van tenminste €12.500. Bij het vernieuwen van het onderlinge contract tussen Stichting Fellowships en de Vereeniging zal de nieuwe bijdrage worden vastgelegd en vervolgens wordt het nieuwe contract voorgelegd aan beide besturen.